

ಪ್ರಾಣಿ ಪಾಠ

[ತೆಲುಗು]

MOULIS

మొరార్జీవారి - "కొత్తదారి"

★ నటీ నటులు ★

బి. యస్. సరోజ	...	మీనా
రాజసుబ్బాచన	...	లీలా
రాగిణి	...	ఎలిజా
టి. ఎ. మధురం	...	మీనా బామ్మ
ముత్తులక్ష్మి	...	ముత్తి
పి. యస్. జ్ఞానం	...	డఫేదారు భార్య
టి. కె. బాలచందర్	...	రత్నం
సహస్రనామం	...	దివాను
చంద్రబాబు	...	అయోమయం
ఎం. జి. చక్రపాణి	...	పేర్రాజు
అశోకన్	...	వెంకటేశం
టి. కె. భగవతి	...	జమీందారు

*

★ కొత్తదారి ★

కథా సంగ్రహము

సర్కారువారు కానురులో ఒక అనకట్ట కట్టబూనుకొన్నారు. దానికి అచ్చటి పాతజమీందార్లైన చంద్రశేఖర భూవతి, ఆయన తాబేదార్లైన మరికొందరి భూములు కావలసివచ్చాయి. దానికి వారు ఒప్పుకోకపోగా అనకట్ట కాంట్రాక్టు సంపాదిస్తే దాగా డబ్బు తివవచ్చునని వధకంవేశారు. పావం చంద్రశేఖర భూవతి కిదంతా తెలియదు. ఈ ఘరానా దొంగలముఠాకు మాజీ దివానుగారు నాయకులు. వీళ్ళు యింజనీరు వెంకటేశాన్ని గూడ తమతో కలుపుకొన్నారు. అయితే సర్కారు వారికిది తెలిసిపోయింది. జమీందారువారి దగ్గర డఫేదారు పనిచేసిన పేరయ్య కొడుకు రత్నాన్ని వెంకటేశం స్థానే యింజనీరుగా నియమిస్తూ పైనుంచి వుత్తరు నొచ్చింది. మాజీ దివానుగారి ముఠా రత్నాన్ని కూడా లోబరచుకోవాలని చూస్తారు గాని వలితం కూన్యం.

రత్నం బాల్య ప్నేహితురాలైన మీనా అనే పేదపిల్ల రత్నాన్ని ప్రేమిస్తుంది. కాని జమీందారు కూతురు వీలాకూడా రత్నాన్నే ప్రేమిస్తుంది. మీనా తమ్ముడు మురళి అడుకొంటూ ఒక లారీలో దాక్కుంటాడు. ఆ లారీ, అనకట్టకైవచ్చిన సిమెంటును దొంగిలించి దాచిన బ్లౌక్ మార్కెట్టు గోదాను వెళ్తుంది. మురళిని చూసి దివాను, అతని ముఠా గాభరాపడి ఆ కుర్రాణ్ణి చంపేయాలనుకొంటారు. కాని మురళి తప్పించుకొంటాడు. దాంతో దివాను ముఠా ఆ గోదానులో సరుకును మరొక చోటికి మార్చటానికి రత్నాన్ని చంపేయటానికి తీర్మానించుకొంటారు. రత్నం ద్రోహాల చేతుల్లో చిక్కుబడతాడు. అతన్ని రక్షించడానికి వచ్చిన, మీనా వీలా మరియు ముత్తమ్మకూడా చిక్కుల్లో బడిపోతారు. అప్పుడు రత్నం దగ్గర దైవగుణాన్ని ఆయోమయం వీళ్ళందరిని రక్షిస్తాడు.

దివాను ప్రేయసి ఎలిజా రత్నాన్ని వలలో వేసుకోవాలని చూస్తూంది. కాని కథ అడ్డం తిరిగి ఆమె రత్నాన్ని విజంగా ప్రేమిస్తుంది. జమీందారు బంధువు విజయ రఘునాథ భూవతి విదేశాలనుండి తిరిగి వస్తున్నారని తంతివస్తుంది. కాని అతడు సమయానికిరాడు.

దైవరు అయోమయం అతని వేషంలో వచ్చి దివాను ముతావారి రహస్యాలు తెలుసుకొని వారు తమ నేరాలు ఒప్పుకుంటున్నట్లుగా వ్రతాలు వ్రాయించుకుంటారు. ఎరిజా యిది కనిపెడుతుంది కాని గుట్టు బయటపెట్టదు.

ఆ సమయంలో పెద్ద వరదలువస్తాయి. అనకట్టకు ప్రమాదం వాటిల్లుతుంది. దగ్గరలోనున్న ఒక కొండను ప్రేలిస్తే వరదనీరు ఆ ప్రక్కకు తిరిగి అనకట్ట రక్షింపబడుతుంది. అయితే ఆ కొండను ప్రేల్చడమెలాగా? రత్నమే ఒంటరిగా యీ ప్రమాదమయిన పనికి పూనుకొని ప్రేలుడు మందు ఒక లారీలో వేసుకొని పోతాడు. అతనికి తెలియకుండా మీనా, వీలాలుకూడా వెంటిడిస్తారు త్రోవలో దివాను ముతావారు ఒక వంతెనను పేల్చి అతన్ని చంపాలని చూస్తారు. కాని వారి ప్రయత్నం ఫలించదు. అక్కడ దివాణంలో అసలు విజయ, రఘునాథ ధూపతి తిరిగి రావడంతో అయోమయం చిక్కులో పడతాడు.

అయోమయం యేమవుతాడు?

అనకట్ట రక్షింపబడుతుందా?

మీనా, వీలా లిద్దరిలో ఎవరిప్రేమ ఫలిస్తుంది?

దివాను ముతావారి ప్రయత్నాలు యెంతవరకూ కొనసాగుతాయి? మొదలగు ప్రశ్నలకు సమాధానం మా వెండి తెరపై చూడండి.

— న మ వే —

★ పాటలు ★

★ —

పాట నెం. 1.

కొత్తదారి కొత్తదారి కొత్తదారిరా
కొత్తదారి వెంటమనిషి బాటసారిరా
మిట్టలు పల్లములూలేని దారిరా - కొత్తదారిరా
జనులంతా పనిచేసే మనవలెరా

ప్రజలకు సుఖము కలుగ వెతలు తొలిగిపోవ
బ్రతుకుల రథ మరుగగ సమతలమగు త్రోవ
చెయ్యి చెయ్యికలిపి మనసునిలిపి వెడలిరావా
మన జనమూ ఒకటయితే మరేమిరా

॥కొత్త॥

పొలముల కృషక జనుల శ్రమ కనకము పండ
గృహముల బహువిధముల సిరులు పొరలి నిండ
దివమున యెగరవలెను భరత జనని జండా
మనసయితే మనభువియే దివమ్మూరా

॥కొత్త॥

పాట నెం. 2.

వింత నరలోకమయూ - చింతలచే చీకునయూ
లేనివాళ్ళ నరకమోయ్ - కలవాళ్ళ స్వర్గమేనోయ్
పేదవాళ్ళ గోడునినీ - నీ భిక్షమంటారే
పిచ్చిజనం సత్యమనీ - బుర్రలూగిస్తారే
ఉన్నమాట అవ్వామా - గుండెల్ అగి చస్తారే
కళ్ళల్లో కారంగొట్టి - దోచుకొంటారు పిల్లా

॥వింత॥

పువ్వులవని మొగ్గలలే - పండివున్న ఆకులలే
 వరుగైన మోడులలే - ధూళి పోతారా?
 బ్రకుకు తెరగు యెరిగీ - పనుల తలవు మరచి
 తిన్నని బాటవట్టియిలన్ - స్వర్గం చెయవస్తారా ॥వింత॥
 సిద్దులునూ యోగులునూ - ఇంకెందరో జ్ఞానులునూ
 బుద్ధు డేసుక్రిస్తునూ - ఉత్తముడు గాంధీయునూ
 నీతులెన్నో ఒపికగా - రాసిగాసి వెళ్ళారు
 ఇంకెందరున్నారు - కాని ఫలితం లేదయ్యా ॥వింతనర॥

పాట నెం. 11.

నీతి బలై తే న్యాయం సున్నా అనే
 సంగతి కనరేమీ - యెరుగరేమీ ॥నీతి॥

పాతకనీ పోయినమ్మా
 మేల్కొంది తూర్పు జాగర్తయా జాగర్త
 పేదప్రజా పూనుకొంటే

యెదురెవ్వరే - ఒసే ॥నీతి॥

పాటుపడని సోమరులకే చేటు
 ఒళ్ళు దాచకున్న మరేం లోటు
 మేడల వాళ్ళకూ అర్థంకాదీదీ
 యేనాటికీ - ఒసే

॥నీతి॥

కొంటె తుంటరులకు యేనాడూ కీడే
 ఒళ్ళు పంచేటనారికి కూడే
 బాటాయిదే ఒసే

॥నీతి॥

పాట నెం. 4.

మాయంటి మహాలక్ష్మి మా పాడియాపు
యెటు పోయెరా గంగిగోవు
యేదెసా కానరాదే యేమాయెరా
వేదల బ్రతుకులే వేదనపాలా
మొరనిని కాపాడే మారాజులేడా
దీనుల కన్నీరే ధనికుల పన్నీరా
న్యాయం గెలువదా దై వమే లేడా
పాపుల శాసించి కాపాడరాడా
దీనుల కోపాల మనలేదీ నేల.

॥మాయంటి॥

॥మాయంటి॥

పాట నెం. 5.

రావోయ్ సరంగు దూరాన్నెరింగి వెళ్దాం
ఓ ప్రాలెస్సా ప్రాలెస్సా ప్రాలెస్సా
వెళ్ళి కార్యం నెరవేర్చుదాం దరిజేర్చుదాం ॥రావోయ్॥
నీటిలోన పొంచియుండు దొంగనుచు మొసలి
అమ్మి ధైర్యంగా వెళ్ళుదాము నదురువద్దు అసలే
నిక్కమన్న మనుషులందు వుండును ముది మొసలి
అమ్మి చక్కగ చూశాంలోతు మనకు యెందుకు యిక
దిగులు — యేరువేగం కడలిచేర ఆశతోటి వెళ్ళునే
అలలు త్రుళ్ళి విరుగునంత చిన్నిపడవా త్రెళ్ళునే
గాలి కెదురు పోయిపోయి చేయినొచ్చి పోయేనే నా
చేయినొచ్చి పోయేనే

వడవతీరం చేరుతుందో లేదో భయమాయెనే
 కనీ వినని వెతల్ వొదవి సుఖపోయె దూరమై
 వేసరినానే కడు మదిలో నా బ్రతుకే భారమై
 చూడరె పేదల జాథలు బొమ్మక్కా
 కాదని లేదని నాదేల తిమ్మక్కా
 పైలెస్సా పైలెస్సా పైలెస్సా పైలెస్సా

పాట నెం. 6.

రాట మల్లె తిరిగాడు - తిండిబోతు మొద్దు వీరాయ్
 వెర్రెత్తి పోయాడనే - మొద్దువీరాయ్
 కొంగువెంట వచ్చాడనే - ఆమొద్దు వీరాయ్ || కొంగు ||
 కల్లూరి దిబ్బ కడానే - చేపలకై ఎల్లానే
 సాయం పాయం లేకపోతీ-సాయంకాలం వేళఅదీ || వెర్రె

సాకి : నీతైన చిన్నదానా - నినుగోరివస్తినంటూ
 కొడవలంటి మీసాలాడు - వచ్చాడే పిచ్చాడల్లే వచ్చి
 పల్కవేల అన్నలమిన్నా - మనసు నమ్మకొన్నది నిన్నే
 వెట్టిబిడియ మెందుకు పడుచూ-రమ్మన్నాడే పిచ్చిమొద్దు

మాటలు : ఆ! తన్నవద్దా రౌడీ భడవను-నోర్మూసుకొన్నావ్ ?
 ఆ! ఊరుకోకేం - అదేగా అడిగాను

సాకి : బంతిలో ముందువుండు - తిండిబోతై న వీరయ్యకు
 ఇప్పుడు వుత్తబొజ్జేగాని - తలలో కొంచెమైన బుర్రలేదే
 - బుర్రలేదే

పాట : చెప్పరఅబ్బి మనిషివయ్యి నువ్వెలావుట్టావ్ ?
 కొంచెం - అద్దమందు అందంగాంచి పల్కువోయ్ - మళ్ళీ

ఏయ్-సోమరివాడా-కోతులరేడా-కొమ్మల్ మొల్పాయా
అరె - దిచ్చిడిముక్కా - కొక్కెరపన్నా -
వీపుపెట్టేనా - ఓరి వీపుపెట్టేనా

పాకీ : క్రూరహృదయుడయ్యి - గుంటనక్కవోలె కాచి
రేయి పూరునాడు నిదురించా - దొంగవోలె కాపువేసె

మాటలు : నిప్పు...నిప్పు...నిప్పు

పాట : రగిలెనా రగిలెనా

మంట లెగసెనని బెదరి వచ్చెనా
మంచిసీటిని త్రాగివచ్చెనా
దాహంచేత తొందరపడెనా
చావబోవటం మరచిపోయెనా?

పాట నెం. 7.

కోపములే మారిపోయె - తాపములే తీరెనే
దాపరికం లేదు - సుఖశాంతి ముగ్ధుడేనా రాడి ||కోప||
మడిలోని వైరువోలేడతనస్థితా ప్రాణానేడ
మురిసిన మరుమల్లె - ముల్లెత్తుగాడెన్యేడతిగ...
చిరుగాలి వీచినే - హృదయమే పూచెనే
రమ్య మోహాలు మోసించెనే...ఆ
వామదిలో కోరికలే నిరధిలా పొంగెనేమీదా డి
కామితమే దీపవోతడక్కరల్లదమరనేమీదా డి
నోములన్నీ పండిపోయిందే వేడెక్కలమీదనే
వాపములున్నదారివిక పొమ్మీవోలె తీరయినే
మంచు తెరమానెనే - కన్నెమ్మవిరబూసినే

మృదుభావాలు వానితనే

మాటునున్న కూర్మినేడు చాటి వెల్లడాయెనే

నేడె నాదుజన్మావడి ధన్యమాయెనే

॥కోప॥

పాట నెం. ౮.

స్వాగతం - హోయ్

స్వాగతం - ఆహా భూపతి వీరా

ప్రజల పూజగొని ముదం గూర్చవా

॥స్వాగ॥

ప్రియముగ జనులాదరి జేర్చవా...ఓ...వగదీర్చవా ॥స్వాగ॥

హృదయం వాడి మ్రోడై - కడు

వగచి వరుగై పోయివా

మేఘ మల్లెవచ్చి - జడితెచ్చి

నవజన్మ మిచ్చురాజా

॥స్వాగతం॥

వీరా నాహృదయం వెతపోయి శాంతిమీరెగా

పువు కనుల్ మెచ్చి మనసిచ్చి

నవజన్మ మిచ్చు రాజా

॥స్వాగతం॥

పాట నెం. 9.

నీ వాడితే యెవరాడరూ?

నే నాడితే యెవడాడునూ

పరదేశం గిరదేశం పోయీ

రంభంటి భామల్ని కాంచా

వంటి వాయ్యారిలేదే

॥నీవా॥

॥నీ నాడితే॥

శ్రీమంతులుంటున్న మేడా
 కూలీల గుడిసెల్లోకూడా
 నాబోటి పడుచంటె ఆశే
 కనులాడితే చేయాడునోయ్
 చేయాడితే యింకెడనోయ్
 దీనికేమి గొప్పా

తాకితెనె తప్పా

కాని నీవుకొంచం గురుతువుంచమ్మా

గురుతువుంచమ్మా

అమ్మ యూరమే నాట్యమాడు కాల

లోకమంత పరికింప చాచదటోయ్ పింఛమూ

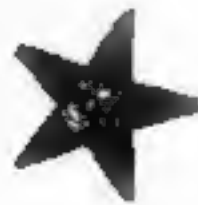
చాచదటోయ్ పింఛమూ

నువు పాడితే నేనాడేనా

నే నాడితే యెవరాడేనూ—

నీ పాడితే యెవరాడనూ

నే నాడితే యెవడాడునూ

సాంకేతిక నిపుణులు

—) * (—

మాటలు, పాటలు	—	బైరాగి
సంగీతం	—	{ వి. యచ్. పాండురంగం రమణ
నృత్యదర్శకులు	—	{ కె. యన్. దండపాణి కె. జి. గోపాల్
ప్రొడక్షన్	—	బాలన్
కెమెరా	—	{ వేంకట్ రాజగోపాల్
సౌండ్	—	కణన్
ఎడిటింగ్	—	సి. సి. జంబులింగం
ఆర్ట్	—	రామారావు
స్టూడియో	—	{ నెహ్రూన్ న్యూటోన్ రేవతి
రికార్డు ఆన్	—	ఆర్. సి. ఎ.

—, నేపథ్యగాయకులు :—

లీల, రాణి, జానకి, యమ్. యన్. పద్మ, జమునారాణి
సి. బి. శ్రీనివాస్, మాధవపెద్ది సత్యం, వినయ్ కుమార్

ఈస్టిండియా విడుదల

కథ, దర్శకత్వం :

కె. సుబ్రహ్మణ్యం, బి. ఎ. బి. యల్.